

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravljalstvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekepiel se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semenskih ulicah št. 2, I., 17

Izhaja vsak dan, izven/nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pa pošiljajo:

za
celo leto naprej 26 K.—h
pol leta : 13 „—
četrt : 6 „50
mesec : 2 „20

V upravljalstvu prejemas:

za
celo leto naprej 20 K.—h
pol leta : 10 „—
četrt : 5 „—
mesec : 1 „70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 55.

V Ljubljani, v petek 7. marca 1902.

Letnik XXX.

Državni zbor.

Dunaj, 6. marca.

Uprav polzevo pot se pomiče nadrobna razprava o proračunu. Načelniki klubov so se jako motili s svojim računom, da zbornica morda že do velike noči reši proračun. Danes razprava niti o ministerstvu za notranje posle ni dovršena, in ker »nesreče« niso izogibne, utegne zbornica do 22. t. m. rešiti k večjemu še proračun za deželno brambo in naučno ministerstvo. Danes je proračunska razprava pretrgana, da se zbornica bavi z izjemnim stanjem v Trstu, jutri more ta ali oni iznenaditi zbornico z nujnim predlogom. Tako so posl. Klofača komaj pregovorili, da je danes umaknil svoj nujni predlog glede nekega vojaka. Po veliki noči nameravajo rešiti načrte glede žitne trgovine na obroke, davka od vozniških listkov na železnicah, podržavljenja severozapadne železnice in drž. železnične družbe, dunajskega posojila itd. Ako se posamezni govorniki ne omeje na bistvene stvari, potem bo moral zbornica do Kresa požirati suhoparni zrak. Zato hoče predsednik grof Vetter drugi teden zopet sklicati načelnike, da okrajšajo razpravo in podaljšajo počitnice. To pa ni lahka stvar, ker noben govornik ne sprejme tórb.

Nemške želje.

Včeraj je seja nepretrgano trajala od 10. ure do 7. ure zvečer, pred sejo in po seji so imeli svoje seje posamezni odseki. Začetkom današnje seje so posl. Schönerer in tovariši v interpelaciji vprašali vlado: 1. Kakšne pravice ima češki minister; 2. kdo zastopa v ministerstvu pravice nemškega naroda; 3. ali hoče min. predsednik nasvetovati kroni posebnega nemškega ministra; 4. zakaj vlada prezira nemške uradnike; 5. ali hoče vlada Galicijo odtrgati od Avstrije? — Radovedni smo, kaj vlada odgovori g. Schönererju.

Proračunska razprava.

Danes je zbornica dovršila šele šesto nadrobno razpravo, in sicer o troških za »drž. zakonik, javno varnost, drž. stavbene urade in nove zgradbe za pol. urade«. Prvi današnji govornik dr. Mayröder je obširno govoril o »avstrijski umetnosti« ter

zahteval, da se dela za novo palačo vojnega ministerstva razpišejo. Soc. dem. Eldersch je na dolgo in široko govoril proti policiji, ki ne ščiti rudeče zastave. Češki poslanec Šramek je govoril o bolniških blagajnah. Bukovinski poslanec dr. Straucher je pravil razne strahovite romane, kako so v Avstriji zatirani židje, da v samostane proti volji starišev zapirajo otroke, kako se je pri zadnjih volitvah moral boriti proti vladnemu kandidatu itd. itd. Mož je že v potu svojega obraza skušal prazno zbornico prepričati, da jo preveva nazadnjaški, nemoderni duh. Konečno se je celo podpredsedniku Kaiserju ta »govoranca« zdelo predolgočasna in je govorniku odtegnil besedo. Dr. Straucher je seveda skočil po koncu, kakor bi mu kdo stopil na kurje oko, kričal in vihal brke, toda Kaiser se ni zmenil za ropot in židovsko jezo. Konečno je vladni zastopnik, seknačnik Wolf, obširneje govoril o socialnem zavarovanju, ki je postalo jako pereče vprašanje. Poročevalec baron Morsey je, kakor včeraj, obširno odgovarjal raznim govornikom. Baron Morsey je jako naobražen in spreten govornik, a s stališča svoje stranke bi bolje storil, ko bi ne hodil prepogosto za vlado po kostanj v ogenj. Zbornica je z veliko večino vsprejela proračun za javno varnost in ostale točke, ob enem pa tudi razne resolucije.

Tako posl. Vuković zahteva: Vlada naj predloži načrt zakona v varstvo izseljencev ter objavlja redno statistiko o izseljevanju. Posl. Romanowicz zahteva, da vlada predloži službeno pragmatiko za državne uradnike in uslužbenoe. Posl. dr. Lemisch zahteva, naj vlada predloži načrt zakona o zavarovanju proti požarom. Baron Schwegel zahteva v posebni resoluciji, da naj vlada v smislu zakona z dne 8. junija 1871 in sklepa Kranjskega dež. zbora z dne 8. svečana 1896 varuje koristi Kranjske dežele ter doseže združenje žumberškega in marijadskega okraja s Kranjsko.

Nemiri v Trstu.

Včeraj sem že poročilo o tržaških nemirih povzel bistvene točke. Danes ob 4. uri je zbornica pričela razpravo o tem vprašanju. Prvi govornik dr. Ellenbogen je z največjo srditostjo napadal vlado, osobito

pa poročevalca dr. pl. Fuchsa. Res, obžalujemo, da je dr. pl. Fuchs prevzel to poročilo ter sebe in svojo stranko izpostavil najostudnejšim napadom soc. dem. in njihovega glavnega glasila. V odseku baje izprva nobeden ni hotel zagovarjati izjemnega stanja, konečno je to nevhvaležno nalogo vled močnega pritiska sprejel dr. pl. Fuchs. V zahvalo ga je dr. Ellenbogen napadal, kakor bi bil dr. pl. Fuchs provzročil nemire in ukazal streljati na množice.

Posl. Spinčić je mej živahnim odobravanjem mej Jugoslovani in odločnimi ugovori italijanskih poslancev utemeljeval svoj predlog, oziroma dostavek, da naj vlada gleda v bodočnost ter ne daje potuhe onim življem, ki »mularijo«, to je, poulično otročjad plačujejo za razne izgrede. Vlada je zanemarila svojo dolžnost, ker ni o pravem času pri Lloydju zagovarjala opravičenih zahtev kurjačev. Neumestno je bilo, da so iskali novih kurjačev križem sveta. To so vzroki, da so kurjači bili nevoljni in da je ž njimi simpatizovalo vse pošteno prebivalstvo brez razlike narodnosti. Toda to priliko so porabili gotovi krogi v to, da v Trstu ne zaspi ideja irredente. In to je, kar v prvi vrsti opravičuje izjemno stanje proti onim, ki za kulisami uprizarjajo raznovrstne izgrede s pomočjo plačanih mladičev. Desetletja je vlada gojila gada, in sedaj ima sitnosti s to gadjo zalego. Vlada danes žanje, kar so preje sejali kratkovidni birokrati, oziroma gojili tuje seme. Ti nemiri so večinoma le sad starega vladnega zistema. Ta zistem naj vlada korenito predrugači, izčisti naj Avgijev hlev, koder se rede protivstrijski življi, skrbi naj za krščansko vzgojo tržaške mladine, za potrebne šole tudi slovenskemu prebivalstvu, potem je mogoče, da se zboljšajo tržaške in sploh primorske razmere.

Naskok na dinastijo Obrenovićev?

Ladni dogodek v Šabacu nazivajo mnogi naravnost s naskokom na Obrenovićevo dinastijo. Srbski oficijelni krogi se pa temu posmehujejo, češ to je bil čin napol blaznega človeka, kateremu niti ni pripisovati kakega večjega čina. In vendar so včeraj povodom 20letnice kraljestva srbskega častniki, na

čelu jim vojni minister Antonić, čestitali kralju k takemu izidu in mu zagotovili zvestobo in udanost.

O Alavantiću poroča dr. Nenadović, da ni sorodnik kneza Petra Karagjorgjevića in tudi ni znjnim v nikaki zvezi. — Pravo njegovo ime je Milan Radovanović. Pred leti je služil kot nadporočnik v srbski armadi. Sedanje ime si je nadel pred nekako šestimi leti. Njegov brat Kosta je bil poprej urednik v Belgradu. Sedaj je dalj časa bival v Semlinu, včeraj so ga prijeli. V pravdi v zadevi napada na Milana je bil obsojen v 20letno ječo, kralj Aleksander ga je pozneje pomilostil. Dopisoval je v belgrajske »Nar. Liste«, vsled česar se je v uredništvu tega lista vršila preiskava. Sedanjega prefekta v Šabacu so včeraj nenadoma vpokojili. Morda so tudi njega sumili, da je v zvezi z najnovejšim dogodkom.

„Slowo Polskie“.

Praški »Politiki« poročajo iz Lvova, da so lastniki glasila združenih poljskih demokratov »Slowo Polskie« isto prodali nekemu varšavskemu konsorciju z Wasilewskim na čelu. Prejšnji izdajatelji in uredniki lista »Slowo Polskie«, Romanowicz, Rutowski in Lewicki, so z večjim delom dosedanje redakcije osnovali nov list pod naslovom »Nowe Slowo Polskie«.

Sedanji glavni urednik prvotnega »Slowo Polskie«, Wasilewski, je bil izdajatelj v Varšavi izhajajočega radikalnega »Glosa«. V istem smislu bo sedaj pisal »Slowo«, z glavno ostjo proti rusko-poljski spravi stranki, ki je v Galiciji dokaj številno zastopana.

Novo ustanovljeni list »Nowe Slowo Polskie« bo materijelno podpiral grof Potocki s svojimi somišljeniki vred, kakor je tudi pri zadnjih deželnozborskih volitvah javno podpiral to gibanje in sklenil javno kompromis s združenimi demokrati.

Kongres francoskih socialistov.

V Toursu v Franciji zboruje te dni socialistički kongres. Mej vsprejetimi predlogi in resolucijami so najvažnejše one, ki jih je predlagal vodja Jaurés. Zborovalci so se namreč izrekli za načelo, da je: vsaka stavka odvisna edino le od delavcev; socialci hočejo mejnarodni

LISTEK.

[8] Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

Mati ni vedela, kaj to pomeni; mislila je, da sanje vzemirjajo dečka. Zvečer ga je sama položila v postelj, skrbno ga je prekrizala in odšla še-le, ko je začel dremati; pa zvečer ni opazila nič nenavadnega. Drugo jutro ji je pa deček zopet pripovedoval o nečem, kar ga je sinoči tako prijetno vzemirjalo.

«Bilo je tako lepo, mamica, tako lepo! Kaj je to?»

Prihodnji večer je mati sklenila dalje časa ostati pri dečkovi postelji, da bi mogla rešiti čudno uganko. Sedela je na stolu poleg njegove posteljice, mehanično vezla svoje ročno delo in vlekla na uho jednako merno dihanje svojega Peterčka. Zdelo se ji je, da je že trdno zaspal, kar se je naenkrat v temi oglasil njegov tihoten glas:

«Mamica, ali si ti tukaj?»

«Tukaj sem, sinček!»

«Odidi, mamica! Ono se boji tebe in

zato ga še zdaj ni. Jaz sem že skraj zaspal onega pa še zdaj ni...»

Začudena mati je s čudnimi občutki poslušala to zaspano, žalostno šepetanje. Deček je govoril o svojih sanjah tako določno, kakor da bi to bilo kaj realnega. Mati je vstala, nagnila se je nad dečka in ga poljubila, nato je tiho odšla in hotela od vrtni strani stopiti k odprtemu oknu.

Ni še prišla ven, kar se ji je razjasnila uganka. Zaslislala je tihe topeče se glasove piščalke, ki so prihajali iz hleva in se zlivali s šumom južnega večera. Takoj je umela, da so ti neumetni glasovi priproste melodije tako prijetno delovali na dečkovo domišljijo.

Se sama je malo postala in poslušala pristrčno in turobno melodijo maloruske pesni; popolnoma pomirjena je potem odšla v temni vrtni drevored k stricu Maksimu.

«Johim lepo svira», je rekla. «Čudovito, koliko nežnih čuvstev je v tem na videz surovem hlapcu.»

IV.

Johim je res lepo sviral. Zanj celo gosli niso bile preumetne, in bili so časi, ko v nedeljo v krčmi nihče ni znal lepše zaigrati

»kozaka« ali veselega poljskega »krakovjaka«,*) Kadar je on, sede na klopi v kotu, pritisnil gosli z obrtitim podbradkom in po fantovsko svojo visoko kapo potisnil na tilnik ter z upognjenim lokom potegnili po napetih strunah, takrat so se vsem v gostilni kar same povzdigovale noge. Celo stari jednooki žid, ki je Johima spremljal z basom, je bil ves v ognju. Njegov nerodni »štrument« se je trudil in napejal, da bi s svojim težkim basom mogel dohajati lahke, zvonke in poskočne glasove Johimovih gosli; pri tem je stari žid Jankel visoko privzdigoval svoja pleča, metal svojo plešasto glavo na vse strani in poskakoval po taktu živahne in drzne melodije. Kaj bi še govoril o krščenih ljudeh, ki imajo že noge tako uravnane, da se pri prvih glasovih vesele plesne melodije začno same vzdigovati in udarjati po tleh?

Odkar je pa Johim začel gledati za Maruško, služkinjo sosednega posestnika, mu niso več tako ugajale gosli. Kajti gosli mu niso pomagale omečiti srce neusmiljene deklice, ki je rajši imela golobradi nemški

*) »Kozak« je maloruski, »krakovjak« pa poljski narodni ples.

obraz posestnikovega sluga nego lepe brke maloruskega godca. Od tega časa se niso več slišale njegove gosli niti v krčmi niti zvečer na plesu. Obesil jih je na klin v hlevu in se ni brigal za to, če so zaradi njegove malomarnosti na njegovih prej tako ljubljeneh goslih popokale vse strune ena za drugo. Strune so pokale s tako glasnim in žalostnim predsmrtnim zvenenjem, da so celo konji sočutno hrzali in se ozirali na potrtega Johima.

Namesto gosli je kupil Johim od potujočega krošnjarja leseno piščalko. Najbrže je mislil, da se bodo njeni tihi pristrčni zvoki bolj ujemali z bridko žalostjo in boljše izražali bolečine njegovega zavrženega srca. Toda krošnjarska piščalka ni ustregla njegovim željam. Poskusil jih je kakih deset, jih obrezaval, namakal v vodi in sušil na na solncu, obešal na vrvcici pod streho, da bi jih prepihal veter, pa vse zastonj. Krošnjarska piščalka ni hotela slušati maloruskega sros. Kjer bi morala peti, tam je zvižgala; piskala takrat, kadar je želel godec žalostno drhtečih glasov, skratka nikakor so ni hotela udati njegovemu duševnemu stanju.

mir in občno istodobno razoroženje; sedanji kapitalistiški družabni red se mora premeniti v kolektivistiškega. Konečno se je pa sklenilo, da noben zastopnik socialističke stranke v bodoče (!) ne sme brez strankinega dovoljenja vstopiti v ministerstvo. — Sklep je torej zelo previden, ker prav nič ne škoduje sodru Miller andu v sedanjem kabinetu.

Burska odposlanca v Ameriki.

Ameriški vladajoči krogi kažejo nekoliko več simpatij burski stvari, kakor pa evropski, čeravno tudi ta simpatija ne bo rešila Burov. Burska delegata Wolmarans in Wessels sta bila v sredo sprejeta pri predsedniku Rooseveltu in državnem tajniku Hayu. Najprej sta bila pri poslednjem. Sprejel ju je kot zasebnika ter obljubil, da bo storil, karkoli je v njegovi moči, da se zboljša položaj Burov v Južni Afriki. Pojasnil pa je, da on v tem vprašanju ni merodajen, marveč predsednik. Ta ju je pa zelo kratko odpravil. Poslušal ju je sicer kot zasebnika kake četrte ure, potem pa kratko a določno izjavil, da se zedinjene države nočejo in ne morejo vmešavati v ta boj.

Glede izvažanja konj iz ameriških zveznih držav je izjavil državni tajnik Hay, da vlada nobenemu farmovcu ne sme predpisavati, kam naj oddaja svoje pridelke na polju ali pri živinoreji. Sicer je pa bila Amerika vedno strogo nevtalna in je istakotako dopustila izvažanje blaga za Bure.

Iz tega je razvidno, da se Amerikanci ravno tako tresejo pred Angleži, kakor vsi evropski državniki.

Izpred sodišča.

Porotne obravnave v Ljubljani.

Tat Pogačar. 18letni Ivan Pogačar rojen v Cerkljah, bivši gimnazijec in potem pisar pri dež. sodišču v Ljubljani in okr. sodišču na Krškem in pozneje pri dr. Jamšku v Litiji, je stal včeraj pred porotniki. Obtožen je bil, da je poneveril dr. Jamšku koleke v vrednosti pod 100 K in da je dr. Jamšku poneveril tudi nekaj od strank mu zaupanega denarja. Pogačar si je prilastil tudi ključ od Jamškove miznice. Strankam je Pogačar dejal: »Morate plačati, sicer bomo prodali in plačale so, denar pod 100 K je pa Pogačar spravil zase. Dr. Jamšek je Pogačarja spodil, nakar je Pogačar prišel v Ljubljano in ker ni hotel delati, sklenil je krasti.

Utihotopil se je med notranja in zunanja vrata pisarne č. g. stolnega dekana Zamejca v škofiji in čakal, da g. dekan gre iz pisarne. G. dekan ga pri odhodu k obedu ni zapazil ter je zaprl samo zunanja vrata, notranja je pa pustil odprta. Pogačar je torej lahko prišel v sobo, kjer je nakral 324 K. Potem je zopet stopil med zunanja in notranja vrata, in čakal, da pride g. dekan nazaj. Ko je pri povratku g. dekan odprl zunanja vrata splazil, se je Pogačar na prosto. Denar je Pogačar zapravil v pijančevanju in v nesramni hiši ter plačeval po ljubljanskih gostilnah za svoje »prijatelje«, ki so včeraj prišli k porotni obravnavi poslušati, ako bo Pogačar kaj pravil o njihovi »prijaznosti«. Pogačar pa je molčal o njih. Ukradeni denar mu je pri takem življenju zadoščal komaj teden dni. Od ukradenega denarja si je kupil samo en površnik za 25 gl., pa je končno še tega prodal. Ko mu je zmanjkalo denarja, prišel je misliti na novo tatvino.

Dne 17. januarja zvečer je dolgo časa hodil po hodniku stolnega župnišča in ko je raznašalec prinesel č. gosp. monsignoru prof. Zupančiču »Slovenca«, stopil je za njim v prvo sobo in se skril. Ko je gosp. profesor odšel k večerji, prišel je Pogačar »delati«. Prilastil si je najmanj 700 K, potem se je pa skrivil med odprta notranja in zaprta zunanja vrata in čakal. Skoro je prišla postrežnica Urša Koderman, ki je zunanja vrata odprla in ko je videla med vrati neznanega človeka, stopila je na stran — Pogačar je pa zbežal ter se ni nič zmešnil za Uršino kričanje.

Porotni obravnavi predseduje predsed. dež. sodišča g. Levičnik, ki vpraša obtoženca, ali mu je res pri g. msg. Zupančiču ukradeni denar zadoščal komaj za 8 do 10 dni. »Saj se ne«, pravi obtoženec. Za pričo zaslišani g. prof. Zupančič resignira, kakor g. dr. Jamšek na povrnitev škode. Priča Urša Koderman potrjuje vprašanja. Na to pride v razpravo nadaljne postopanje Pogačarjevo. Z ukradenim denarjem je Pogačar zopet popival s »prijatelji« po Ljubljani in je v eni noči zapravil okoli 200 K. Drugi dan se je peljal v Celovce, kjer je dobil sina realčnega profesorja in postopača Lindelna, s katerima je popival. Ko je v neki celovski gostilni vrzel ukradene cekine

na mizo, sta dva cekina padla na tla. En cekin je Lindel, ki je svoj čas užival že prijetnosti ljubljanske priljne delavnice, pobral in spravil. Pogačar je bil nad to Lindelovo tatvino ves ogorčen in je Lindelna ovadil policiji. Kot priča zaslišani je rekel, da je vinski agent Bolafjev in da je na trgovskem potovanju. Lindel je dobil radi Pogačarju ukradenega cekina 8 mesecev ječe, skoro pa je roka pravice prišla tudi Pogačarja.

Včeraj je Pogačar pred porotniki tatvino pripoznaval, le na visokosti ukradenih svot se ni hotel prav spominjati. Pred sodiščem se je prav arogantno vedel in se pričel s pričo dr. Jamškom celo pripraviti. Porotniki so stavljeni jim vprašanja o poverjenju pri dr. Jamšku, o tem, da je Pogačar kot priča zaslišani povedal napačno ime in o tatvinih pri gg. dekanu Zamejcu in msg. Zupančiču soglasno potrdili. Sodišče je prisodilo Pogačarju pet let težke ječe in je utemeljilo to kazensko tem, da je izvršil več tatvin in da je na sodišče napravil utiš, da se ne bo več poboljšal, ampak da je moralno popolnoma propadel človek. Pogačar se je proti visokosti kazni takoj pritožil, češ »Ce se pritožim, več ne morem dobiti«.

Porotno sodišče v Ljubljani je danes zaključilo svoje zasedanje. O obravnava, ki so se vršile danes, poročamo jutri.

Cigan Gašper Held pred novomeškimi porotniki.

(Dalje.)

Nadaljnja priča krčmar Pet. Hrom iz Dobljč, že umrl, je pri preiskavi izpovedal, da je dne 6. febr. zjutraj čul ropot, potem pa opazil, da mu je v prodajalni zmanjkalo za 4 gl. blaga. Tatu ni videl. — Cigan zatrjuje, da ne ve nič o tem.

Priča Ant. Ilenič iz Vasice pravi, da so ga obiskali tatovi na sv. 3 Kraljev dan. Prišli so skozi okno in mu odnesli rakije in kruha. Odškodnine se ne zahteva.

Žup. Mat. Vrtnič iz Dobljč pove, da je isto noč čul tresenje vrat. Sel je odpirat, a ko je ugledal sumljivo osebo, je naglo zaprl. Pozneje ni videl sumljivih oseb v okolici.

Marjeta Petrič je videla enega izmed ciganov. Ukradli so jej obleke v približni vrednosti 30 gl. Odškodnino bi vzela, če bi jo kdo dal, s samo obsodbo jej pa ni nič pomagano. O ciganu pravi, da je bil približno tak, a natanko pa le ne ve, če je bil Gašper.

Priča Katar. Drap je videla udrtu okno in 2 cigane, ko je stopila iz hiše. Na prasanje: »Kdo doli? Kaj iščete?« ni dobila odgovora. V tem hipu je skočil eden ciganov proti nji in jo udaril z lopato. Ciganov ni dobro razločila.

Priča Mat. Majerle iz Jelšečnika pripoveduje, da je bil dne 6. jan. okraden. Skodo ceni na 7 gl. Pri obravnavi proti Simonu Heldu je spoznal kos ukradene obleke. Ker ne dobi odškodnine, tudi, ne mara same obsodbe. Sumljivih ljudi pozneje ni videl. — Cigan seveda zopet nedolžen.

Priča Jan. Banovec od ondot je videl isti dan mej 5. in 6. uro pri sosedu dva tučca. Mislil je, da sta prišla »paradiž trgate« (koleodovat). Na vprašanje: »Kdo ste?« ni dobil odgovora. Ošla sta. Nesla sta nekaj belega. Sel je za njima in klical: »Počakajte, s . . . lumpi!« V hipu pa se usta vita. Strel počil in v grmovju zašumi. Slišal je klic: »Se enega, še enega!« Potem sta odšla. Eden je bil večji, drugi manjši. Ko mu predstavijo cigana, ga ne more natančno spoznati.

Ker je odsotna nadaljnja priča Ana Majerle, opozori predsednik cigana Gašperja, da je ta priča pri obravnavi proti Simonu Heldu spoznala ukradene stvari. »To me nič ne briga!« se odreže cigan in se huduje, češ, da ga hočejo s Simonom Heldom vredi v isti koš. — Tudi nadaljnja priča je odsotna. Ošla je v Ameriko. Ukradeno jej je bilo več stvari v vrednosti 30 gl. Nekaj je pozneje dobila nazaj. — Ciganu je vsa stvar tuja.

Priča Mihael Perušič iz Crnomlja izjavlja, da so cigani kurili blizu njegove hiše. Ko jih je šel pogledat, so ga vprašali za prenočišče. Gašper je bil kozav in po tem ga tudi sedaj izpozna. Zagotovo pa tega vendarle ne more trditi, vendar prej da »kot ne«. — Cigan resno motri pričo in pravi, da mu je popolno neznana. Na zatrdilo, da je podoben enemu izmed onih, ki so kurili, pravi, da je »cigan drug drugemu podoban«.

Pri priči Jan. Sitarju iz Toplice je dne 7. jan. eden ciganov jedel klobaso in kruh. Na vprašanje, odkod, ni dal določnega odgovora. Isti dan zvečer so mu pokradli. Vlomili so v prodajalno. Čul jih ni nihče. Odnesli so predal z denarjem, sladkor, sir, več obleke in drugih stvari. Predal z denarjem so pozneje našli v bližini. Pri obravnavi proti Sim. Heldu, je dobil nazaj, kar je še imel. Na odškodnino ne reflektira. Konečno pravi, da je bil mej njimi brčkone tudi Gašper, a bil je bolj debel in rudeč. Tak kot sedaj Gašper, pa ni bil. —

Cigan se nedolžno smehlja, zanika, da bi bil on udeležen pri tatvini in s povzdignjenim glasom opozori pričo, naj govori resnico!

Nadaljnja priča Marija Kump iz Gorice pri Toplicah je videla dne 6. jan. dva cigane in ciganko. Eden je imel rudeč dežnik, kakor so navadni okoli Crnomlja. Ko se ji predstavi cigan Gašper, pravi, da je zdaj ves drugačen, prej je bil bolj »fejst«. Sploh sta pa bila oba cigana precej enaka. — Cigan: »Kaj morem zato, če sem onemu podoben?« — Naslednji dan je zvedela, da da je bil Sitar okraden.

Priča Mat. Gril je na potu od Crnomlja srečal tri cigane, dva moška in eno žensko. Eden je imel brke, drugi je bil poraščen in rudeč. Imeli so dva dežnika. Ce je bil ravno Gašper mej njimi, priča ne ve gotovo. — Cigan pravi, da ni bil nikdar rudeč in da ne pozna priče. Sicer pa »lahko govorijo priče, kar hočejo«.

Priča Mih. Fabjan je srečal cigane isti dan opoldne, ko je bil Sitar okraden. Simon je bil mlajši in večji, drugi manjši in poraščen. Vsa je nesel seboj v ruti zavito steklenico. Pri zadnji obravnavi so mu pokazali enake cule. Ko mu predstavijo cigana, pravi priča: »Ta bo pravi!« Gašper: »Mene že nisi nikoli videl. Lahko se vse pove, kar hoče. Mene zelo malo poznaš. Cigan je ciganu podoben. Pikast je vsak cigan.« (Predsednik: Oho!) Priča vztraja pri prvotni trditvi. Cigan: »Le potrdi, da bo konec vsega. A na svojo vest misli, da boš enkrat umrl.« Priče to ne vzemirja.

Priča Ana Fabjan se prav dobro spominja na oni dan pred tatvino pri Sitarju. Videla je vse tri cigane, prišli so pred hišo in jo pozdravili. Prosili so jo zelja. Ciganka in eden ciganov sta sedela zunaj pred vrati. Opisujoč cigana Gašperja pravi: »Jaz sem precej rekla, da je vsa postava ista, samo da je bil bolj rudeč. Tudi obleko je imel drugo. Sicer mu je pa Gašper zelo podoben.« — Cigan se nasmehne: »Čudno se mi zdi, da vsak pravi, da sem podoben, a za trdno nobeden ne reče. Sicer pa naj govorijo, kar hočejo.«

Nadaljnja priča Fr. Rogelj iz Velike Sice pripoveduje, da je prišel k njemu v hišo cigan ravno isti dan, ko je bil semenj v Krki. Bilo je med 10. in 11. uro dopoldne. Pri tem se je prijel cigana en lonec, ki ga je hotela žena imeti nazaj. Cigan je nameril s puško. Pozneje je priča pogrešil »žatlaho«. Ko priča dal časa motri cigana Gašperja, pravi: »Ta je pravi, da!« Cigan mu jezno odvrne: »Me slabo poznaš! Jaz nikdar nisem bil. Vas tudi ne poznam. Sicer pa govorite, kar hočete.«

Za njim pride na vrsto priča J. Primo iz Toplice. K njemu sta prišla dva cigana; eden je igral na orgelje, drugi uzmal črevlje. Priča ju je prosil, naj stvari pustita pri miru, a drugi cigan je segel pod suknjo, in priča je obmolnil, misleč, da je »zadnja prišla«. Pogrešil je tudi nož. Sicer se mu ni zgodilo nič žalega. Mej raznimi noži na mizi ni njegovega. Ciganov v strahu ni natančno pogledal. Ker si priča ne zna tolmačiti, zakaj je eden orgljal, pojasni državni pravdnik, da je s tem samo odvrčal pozornost priče na drugega cigana.

Priča Marija Gorjanc pripoveduje, da so prišli k njej trije cigani. Moška sta bila oborožena s puškama in z »žatlaho«. Najprej so obiskali mlin, potem pa šli v hišo. Tu so našli citre in jeli igrati duet. A znali niso nič. Eden je celo zapel: »Če si res moja, podaj mi roko!« Mej tem je pa drugi zamenjal svoje coklje z lepimi čevlji. Škode je 2 gl. Če jo bo hotel vrniti, naj se obsodi. Ko ji predsednik predstavi cigana, pravi priča: »Natiilih, pravi je, samo malo bolj suh je.« — Cigan: »Če me poznaš, je pa dobro. Jaz že nisem bil nikdar pri tebi.«

Priča Fr. Pograjc je sedaj v Ameriki. Pri preiskavi je pripovedoval, kako je videl na poti iz Žužemberka proti Zatišini tri cigane. Moška sta bila oborožena s puškama in noži. Ker so pretili, je šel po orožnike, a ko je ta došel, so cigani zbežali. Videti je bilo, kakor bi cigana podila ciganko čez polje. Eden ciganov je imel hlače do kolen.

Nadaljnja priča Jan. Seme iz Vel. Loke je že umrl. V prvotnem zapisniku je opisal dogodek, ko se je vračal z drugimi kmeti s sejma. Na razpotju so se ločili z Novljanovimi. Srečali so cigane, ki so bili oboroženi in so jim pretili. Nekateri kmetje so rekli: »Dajmo jih!« in skočili proti njim. Priči je eden ciganov hotel seči v roko češ: »Saj sva prijatelja!« A ker je videl v roki nož, ni hotel ciganu ustreči. Z njim je šel tudi Fr. Zajc. Ko se je hotel ozreti, kaj se godi z Zajcem, je dobil priča rano za ušesom. Kaj se je pozneje godilo, ne ve, ker je bežal. Ljudje z živino so šli po glavni cesti. Simonu Heldu je poznal. Cigan, ki mu je hotel seči v roko, je bil podoben Gašperju. Drugega je videl, kako je z »žatlaho« skočil proti Zajcu. Za zdravniške stroške je izdal 100 gl. in zahteva povračilo. Kako so Novljana ubili, priča ne ve. — Cigan Gašpar o vsem tem ničesar ne ve, vse mu je novo.

Na Hrvaškem je bil Gašpar Held zaprt z nekim Antonom Hermanom, kateremu je pravil, da je njegov »brat« Simon Held radi umora obešen in da se on mora rešiti, naj tudi za njim streljajo, ker tudi njega radi tega na Kranjskem smrt čaka. Gašpar Held pravi nato, da je bil Herman »špion« in da je kar po svoje govoril. Prehero se izjave nekaterih obtežilnih prič. — Held pravi vsakokrat: »Zakaj pa ni sam prišel.«

Prebere se izjava Simona Helda, katero je podal pred svojo smrtjo in ki Gašperja zelo kompromitira. Simon je povedal, da je on na straži stal, Gašpar je pa kradel. Gašper je z »žatlaho« udaril Novljana. Prebero se še razne izjave in tudi orožniško poročilo, kako se je G. Held branil proti ujetju. Njegovo drago Rozalijo Brajdič so ujeli. Gašpar Held se je pa branil in streljal. Ko je izgubil hlače, tekel je v sami straji, da bi ušel. Pri Roz. Brajdič so našli stvari, ki so bile tisti dan ukradene na Kranjskem.

O umoru zaslišane priče so priznale podobnost Gašperja Helda z onim ciganom, ki je imel »žatlaho«. Held pravi: »Kaj morem za to, če sem podoben.«

Priča France Novljan, kateremu so cigani tudi usodnega dne grozili, dobro spozna Gašperja Helda. Gašpar Held pravi porogljivo: »Pa to je dobro, da me poznaš.« Priča: »Pa bi bilo še boljše, da bi te nikdar ne poznal« in končno priča z nekim posebnim zadovoljstvom potrdi: »Cisto natiilih, kapital ta pravi! Ti si glih tista afna!«

Po pričah, ki opisujejo napad ciganov na ljudi, vračajoče se s semnja, pride na vrsto sin umorjenega Martina Novljana. Drugi so pred cigani stekli, oče njegov, 57 let star, je težko hodil, ni mogel bežati in je zaoostal. Cigan z »žatlaho« je udaril očeta, na kar se je oče zgrudil. Na to hočejo cigani dohiteti druge ljudi, a ko vidijo, da jih ne morejo dobiti, se vrnejo nazaj. Sin se ozre nazaj in vidi oba cigana upognjena nad očetom. Mahati ni videl, je bil preveč prestrašen. Ko so cigani odšli, stopil je sin k očetu. Oče je še živel. Prenesli so ga v vas, kjer je umrl. Odgovoril je samo na vprašanje: »Ali je hudo?«: »O, je hudo!« Sin Martina Novljana z vso odločnostjo spozna Gašperja Helda. Obtoženec: »Prosim slavni sud, naj pravi kar hoče.« (Dalje prih.)

Pred celjskimi porotniki

je dobil kovač Karol Apotekar iz Rup. ki je radi ljubosumnosti v gozdu ubil 76 letnega lovca Blaža Kvasa, ko se je Kvas vračal z nekim dekletom domov, eno leto težke ječe, kočar Tratenšek pa radi požiga pet let. — 19letni posestnikov sin Avg. Leskošek je bil radi požiga obsojen v triletno težko ječo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 7. marca.

Volitve v bolniško blagajno v Kranju.

Dne 23. febr. je sklenil odbor okrajne bolniške blagajne v Kranju, da bo dne 2. t. m. volitev delegatov v mestu. V soboto popoldne, dne 1. t. m. popoldne krog 5., so se pa pokazali na oglih lepaki, ki so naznanjali, da drugi dan ne bo volitve, marveč da je preložena za nedoločen čas. Silno so se vsled tega razburili upravičeni volivci. Iskali so vzroka. Zvedeli so brž, da je bila malo pred 5. uro odborova seja, katere se je vdeležil tudi vladni tajnik; lepaki so morali biti že natisnjeni; vedelo se je, kaj se bo sklenilo. — Nekaj upravičenih volivcev je šlo brž h okrajnemu glavarstvu poizvedovat, zakaj se je to zgodilo, in zahtevati, da se krivični odborov sklep razveljavi. Vladni tajnik, ki je bil pri seji navzoč, ki je reden poročevalec v obrtnih zadevah, ki je ravno glede na volitve v bolniško blagajno preje dajal informacije, je deputacijo poslal k glavarju, o katerem je vedel, da ga ni v pisarni. Velel jim je čakati na hodniku; in tam so čakali — seveda zastoj — do šestih, ko se končajo uradne ure. Drugi dan se jih zbere 12 in gredo že pred devetimi čakati glavarja. Ta jih sprejme, a izjavi, da ne more nič storiti, da bi se pravilno sklicana volitev tudi vršila; priznava pa, da za odložitev ni bilo nobenih pravih vzrokov. Deputacija se brzojavno pritoži na vlado; od tam pride odgovor, naj se obsirnejše pritožijo. Sedaj hodi ta pritožba svojo trnjevo pot. — Volitve se torej niso izvršile. Edini vzrok, ki ga moremo vedeti, je ta, da bi bila stranka Cirila Pirca in Mugača, o kateri samo to-

liko rečemo, da bi nikakor ne smela biti hkrati stranka okrajnega glavarstva, sijajno pogorela pri volitvah. Samosilniški, popolnoma protizakoniti sklep odbora kranjske bolniške blagajne nima primere v zgodovini volitev. Da se ne propade, se odpove osemnajst ur pred določenim obrom volitev! Kaj bi pisali naši liberalni listi, kako bi rohnela liberalna inteligenca, kaj bi hitro ukrenila vlada, ko bi n. pr. kak neliberalen odbor kaj podobnega samo poskusil, o tem prepuščamo razmišljanje svojim bralcem. Mi sodimo, da tudi za Kranj veljajo načela, ki jih je izrekel ministerski predsednik nedavno o uradništvu. Načelnik bolniške blagajne v Kranju je sedaj Ciril Piro, liberalne stranke deželni poslanec. Posle okrajnega glavarstva pa vodi mož, ki je njegov bratranec.

Občinske volitve v Dobropoljah. A. t. m. je bil zopet žalosten in nesrečen dan za naše liberalce. Klerikalni zmaj je stresal z repom in liberalci so padali kakor snopje. V tretjem in drugem razredu so bili naši soglasno izvoljeni, prvi razred so si pa mislili osvojiti liberalci. Pa ni šlo! Komaj enajst glasov so spravili skupaj, seveda le tako, da so kandidatje volili sebe. Prišli so pa vsi — prav vsi! — ne samo Štepihar, Tone Trdina in žlahta, ampak celo iz daljnega Loža je prišel volit neki Zakrajšek in gledat liberalni — poraz. Nič ni bil kaj vesel. Škoda se mu je zdela pota in denarja za tak — uspeh. Nekdo drugi in pa trebanjski Pavlin, pa vendar nista šla našim — v besedah zelo nezanesljivim — liberalcem na led, dasi sta Pavlinu pisala župan in nadučitelj gniljiva pisma . . . Je že pametnejši, kakor so naši. Druzih nesreč pa ni bilo. Od jutra do mraka sta pa stala pred županovo hišo dva orožnika, kar se je pa ljudem čudno zdelo, da so se menili: »I, kaj pa delata ta dva!« — »I, kaj?« . . . Občinsko blagajno stražita, da bi je ne odnesli klerikalci. — »Oh, kako je tak strah prazen in nepotreben! Kaj ne da?« Kdo bo župan, vam bom pa že sporočil, za danes vam le to povem, da Strahov Francelj gotovo nikdar več, pa tudi g. Brdavsne bo nikdar več svetovalec. In to smo ravno hoteli!

Kdo bo tržaški škof? Iz Trsta se poroča raznim listom, da je monagr. Nagl v avdienci pri papežu izjavil, da ne more sprejeti tržaške škofije.

Torpedovke. O torpedovkah je prošlo sredo jako zanimivo predaval g. kanonik Sušnik v »Katol. Domu«. Na razne načine so poizkušali in še poizkušajo, kako bi se dale sovražne ladije razgnati v zrak. Kroglja v vodi ne leti daleč, zato je pa treba, če se hoče ladiji nadeti spodaj pogubna rana, poizkušati priti ji blizu s strelivom, ki plava samo v določeni smeri, in ko doseže sovražno ladijo, se razleti in pokonča ladijo. To so torpedovke, ki so v podobni smodke narejeni čolnički, seveda dobro zaprti, da plavajo pod vodo. Spodaj je razstrelivo, zadaj pa priprava, ki žene torpedovko naprej. Jako duhovite so priprave, ki omogočajo, da ostane torpedovka v gotovi višini pod vodno površino in da plava v gotovi smeri. G. predavatelj je sproti risal na tablo razne sisteme in nam tako prav živo predložil zanimive iznajdbe. Živahna pohvala je sledila lepemu predavanju.

Župnik Jos. Pogačnik †. V sredo dne 5. marca je po daljši bolezni v bolnišnici usmiljenih bratov v St. Vidu ob Glini umrl č. g. Josip Pogačnik, župnik v Timenici, star 58 let. Rojen je bil 4. marca 1844 na Breznici pri Radoljici, v mašnika posvečen 14. julija 1872. N. p. v m.!

Konferenca p. Hugolina. Druga konferenca za može je obsegala v prvem delu vprašanje, je-li res, da so vse vere enako dobre? Ni mogoče, ker Boga moramo častiti po dostojnosti, Boga dostojna pa je le resnica; ker je pa resnica le ena, je tudi prava vera le ena. Trditev, da so vse vere enako dobre, je abotna, imela bi smisel le tedaj, ko bi bile vse vere resnične ali vse napačne. Vse niso resnične, ker si grozno nasprotujejo. Mi verujemo v enega Boga, pagani jih molijo več, mi verujemo v božjo previdnost, Turki so fatalisti, mi verujemo, da je Jezus Kristus pravi Bog, judje ga zametujejo, mi verujemo, da je Kristus resnično pričujoč v presv. zakramentu, drugoverci pravijo, da je to malikovavstvo, mi tr-

dimo, da je spoved božja ustanova, drugi, da je iznajdba duhovnikov. Kako bodo torej vse vere enako dobre? — Vse vere pa tudi niso napačne, sicer nam je Bog zastoj položil v srce potrebo vere in hrepenenje po nji. — Z vsako vero Bog ne more biti zadovoljen, »mar Bog potrebuje v a š e l a ž i?« (Job.) — Drugi del: Katera vera je prava, katera cerkev edinc zveličavna? Katoliška, ker je edina, sveta, katoliška, apostolska. Paralela med njo in drugimi verskimi ločinami, zlasti protestantskimi. Teh bistvenih znakov nima nobena, toraj . . . Kolika sreča, biti katoličan! Hvaležnost, ljubezen, pokorščina do svete cerkve.

Večer šentpeterskih podružnic družbe sv. Cirila in Metoda v Hafnerjevi piv. je bil sinoči naravnost bogato okinčan. Dasi je bil program skromen in so nepričakovane ovire nenadoma čitale še petje in igranje na citre, bila je vkljub temu prav domača, medsebojna zabava zelo živahna. Dosti smeja je izvil g. Petrič s humorističnim predavanjem, ko je hodil na Vezuv. Lepe komade smo slišali iz gramofona, med katerimi je najlepše donel solospjev našega rojaka — pevca Navalca. Nazadnje je bila otvorjena trgovina z »Narodnim poprom«, ki je povzročila dosti smeja. Ta list je izšel nalašč za to priliko. Napopran je z različnimi dovpti. Tu se izve natančno »Kdo se masti z občinsko hruško«, o »puščavniku Praznafraza« in »modrijanu Ničejcu«, o študentu Janezu Muhi najnovejše in slednjič si vsak še lahko »presto« zlomi z g. J. Petričem, trgovcem v Ljubljani (Sv. Petra cesta št. 2), ki dohodka tega lista izročila družbi sv. Cirila in Metoda. List se še prodaja in želeli je, da bi dal družbi dober izkupidek. Da je vsa stvar tako dobro vsela, zato ima mnogo zaslug g. Finžgar, a tudi drugi prijatelji in prijateljice družbe zaslužijo vse priznanje. Na vsak način se mora konstatovati dejstvo, da je pokazalo občinstvo, ki mu Ljubljana nudi dosti sijajnih veselja, koncertov in gledališč, da je prišlo sem, kakor vselej, ne radi zabave in užikov, ampak zato, da požrtvalno vrši zopet narodno dolžnost pravih slovenskih src za prekornost narodno ustanovo, za družbo sv. Cirila in Metoda. Izmed pre mnogih gostov omenjamo samo g. župana in prvomestnika msgr. Tomo Zupana.

Repertoar slovenskega gledališča. Danes se ponavlja Rossinijeva opera »Tell«; v nedeljo popoldne ljudska predstava ob znižani ceni »Rokovnjači«, zvečer opera »Tell«; v torek premijera narodne igre v 4 dejanjih s petjem »Divji Lovci«, spisal Fr. S. Finžgar, pevske točke priredil V. S. a. c. h. s.

Slovenski učiteljski dom v Celovcu. Celovski rodoljubi so sklenili, napraviti društvo »Učiteljski dom«. Namen društva je: vzdrževati v učiteljskem naraščanju ljubezen do katoliške vere, ljubezen do materinega jezika in do avstrijske domovine. Da se to doseže, hoče društvo zbirati pripravnike in napraviti jim zavod, v katerem bodo dobro oskrbljeni, a tudi strogo nadzorovani; zavod, ki ima polagoma postati zavetišče učiteljskega stanu, in dom, kjer se zbirajo vsi dobromisleči učitelji. Bog daj veliko uspeha tej velevažni in sveti stvari!

Nesreča na Studencu. Včeraj sta se vračala z lova v okolici D. M. v Polju g. Ludovik Praunseis, bivši vratar j. žel., in gozdni čuvaj iz Zadobrove Iv. Babnik. Prišla sta do vrat dež. norišnice, kjer sta se imela raziti. G. Praunseis je hotel dati Babniku nekaj napitnine. Posegel je v žep, pri tem pa sprožil petelina na nabasani navzdol obrnjeni puški in ustrelil v levo nogo Ivan Babnika, ki se je zgrudil. Ranjenca so odpeljali v bolnico in sodijo, da bo težko okreval.

Odbit rekurz. Pri sv. Vidu pri Ptujju so meseca decembra Slovenci vrgli Sošteriča z županskega stola. Posilinemška stranka je bila užaljena in je vložila rekurz proti občinskim volitvam. Sedaj se poroča, da je rekurz odbit in da se prihodnji teden vrši volitev novega župana.

Občina Pokoše pri Slovenski Bistrici ima zopet narodni občinski zastop. Župan ji je Jakob Reich, svetovalec Franc Oplot in Anton Brumec, odborniki Jakob

Brumec, Vido Teran, Stefan Koren, Josip Slamberger, grajščak Post in Lorenc Pogorevc.

Slovenska smaga. Občino Radence so pri obč. volitvah naskočili Nemci. Slovenci so nemški naskok sijajno odbili.

Nagla smrt. Iz Ptujске gore se poroča, da je v Majšpergu nagloma umrl daleč na okoli znani pristaš »Štajarca« Miha Predikaka p. d. Ros.

Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani je imela preteklo nedeljo svoj občni zbor. Dohodkov je v preteklem letu imela 9462 K 54 v., stroškov pa 1056 K 40 v. Koncem decembra l. 1901 je bilo stanje premoženja 8406 K 14 v. Članov je bilo koncem leta 77. V odbor so bili izvoljeni gg.: Šlegel, Zirnstein, Stare, Bügel, Hinterlechner, Kraigher; namestniki pa gg.: Erjavec, Vidmar, Rojina. V nadzorovalni odbor so bili izvoljeni gospodje: Gačnik, Zupan, Hönigman; namestniki gg.: Sturm, Galin, Podkrajsek.

Pomanjkanje poštnih zvez. Iz Zadobrovo, občine Dev. Mar. v Polju se nam piše: Vsaka hribovska vas takorekoč ima dandanes boljše poštne zveze kot mi. Naša pošta je namreč v zalogu ob južni železnici in če nam kdo prinese pismo, plačati mu moramo 20 vinarjev. To je pač občutljiv davek. Obrnili smo se že na poštno ravnateljstvo v Trstu, da bi za vas Zadobrovo napravilo poštne nabiralnik, in ravno tako za vas Sneberje. Toda žalibog zastoj še sedaj čakamo. Želimo, da se slavno poštno ravnateljstvo ozira na našo opravičeno željo ter nam v vsaki teh vasi preskrbi po en poštne nabiralnik.

Mrtvega našli so v nedeljo zjutraj na Mirenski cesti blizu Št. Andreža 65letnega Miho Soban iz Mirna, službujočega pri Bollaffu v Gorici. Pri njem so našli ves njegov zasluženi denar. Prenesli so ga v mrtvašnico v Št. Andrežu.

Nov vlak med Ptujem in Mariborom bo začel voziti s 1. majem ter imel zvezo z jutranjim koroškim vlakom, ki gre naravnost v Gradec. Iz Ptuja bo odhajal vlak ob četrtni na 7. uri.

Najdene starine. O vseh nadaljnega razkopavanja v Spodnji Hajdini na Štajerskem se poroča: Na Spod. Hajdini so starine kopali na posestvu Marije Senekovič. Našli so velikanski drugi Mitrov tempelj ne daleč od prvega, o katerem smo že enkrat poročali. Drugi Mitrov tempelj meri na dolgo 14 m., na široko pa 8 m. Notri se je našlo veliko marmornih plošč z napisi in čudovito lepimi podobami, pa tudi veliko poškodovanih marmornatih podob, ki so jih menda takrat potrli, ko so ta tempelj razrušili. Dalje so našli v sredi lep studenec iz 4 marmornatih plošč. Notri je bila lepa čista voda in 180 starinskih novcev vsake vrste. Dalje proč od studenca je bil 9 m. dolg, iz sekane kamna narejen lep vodotok iz barbarškega kamna, pokrit z marmornatimi ploščami. Našlo se je različnih starinskih denarjev čez 400, nekaj srebrnjakov iz bakra, in bronca in tudi 1 zlat denar. Štiri voze se e zapeljalo teh rečij v ptujski muzej, a nekatere reči so še tam v prejšnjem Mitrovem templju. Vodil je izkopavanje gosp. dr. Pr. Gurliž iz Gradca. Delo je vodil g. M. Vnuk, starinski kopač. — Na cestnih delih od Doline pri Trstu proti Kastelcu našli so različne starine iz rimske dobe. In to ravno pod vasjo Socerb. Tam se tudi danes nadaljuje delo in je še starin: lončene posode, steklenic, orodja, plošč z napisi, posod z sežganimi človeškimi ostanke itd.

Kat. slov. polit. društvo »Sloga« priredi v nedeljo dne 16. m. 1902 ob pol 11. uri predpoludne v dvorani okrajnega zastopa v Ormoži svoj občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo predsednikovo na podlagi vložnega zapisnika. 2. Volitev odbornikov in namestnikov. 3. Situacijo. Takoj po zborovanju se vrši konstituiranje novega odbora.

Ustrelil se je v bližini Pulja adjunkt pri mornarskem komisarijatu Edv. Herdler iz Šlezije.

Laška univerza v Trstu. Obč. svet tržaški je sklenil poslati memorandum za ustanovitev laške univerze v Trstu tudi gosposki zbornici.

Cerkveni tat v Gorici ujet. Predvčeranjim so aretirali v kapucinski cerkvi tistega tička med tatovi, ki je pokradel pred kratkim razne reči v goriški stolni cerkvi. To je oni tat, kateri je izvršil svoj čas tatvine v cerkvi na Kostanjevici, pozneje na Dunaju, in je sedaj hotel izvršiti svoj »meštir« od kraja v Gorici. Radi tatvin ga išče tudi dunajska policija. Piše se Werda u.

Iz Trsta se poroča, da je oblast dovolila javen pogreb umrlega dečka Vidijaka, ki je bil pri zadnjih izgredih ranjen. Pogreb se je vršil včeraj ob 2. uri popoldne. Pred bolnico je bila zbrana velika množica ljudstva, vendar se ni prigodila nobena nerednost.

Oblak se je utrgal na Reki v soboto zvečer. Ricčina je prestopila bregove. Nekaj cest je bilo preplavljenih. Voda je udrila v razna skladišča. Še-le ob 3. uri zjutraj je pričela upadati voda. Škode je 40.000 kron.

Novice z Reke. Vlada namerava na Reki ustanoviti veliko industrijalno šolo. — Gdč. Klementina Latkovič, poštna upraviteljica, se je zastupila na pokopališču. — Na Reki ukrouje sedaj za Angleže konje parobrod »Hyspatia«, včeraj je pa z istim namenom priplul na Reko parobrod »Jonas«.

Novačenje v Gorici. Iz prvega razreda se je predstavilo naborni komisiji 90 mladeničev, od katerih so jih potrdili 29; iz drugega razreda je bilo klicanih 58, potrdili so 3.

Predor skozi Karavanke. Dela za 7960 metrov dolgi dvotirni predor skozi Karavanke na projektirani progi Celovec - Gorica se bodo oddala potom ofertne ponudbe pri železniško-stavbnem ravnateljstvu na Dunaju. Ponudbe, ločene za severno in južno stran predora, je vpslati najkasneje do dne 8. aprila popoldne. Podrobnejši pogoji za južni del se lahko vpogledajo pri stavbenem vodstvu na Jesenicah, za severni del pa v Celovcu.

Velika nevarnost za Lokavce na Vipavskem. Od Cavnca se je odtrgalo kakih 200.000 m² zemlje, ki se počasi pomiče proti vasi Lokavec. Nevarnost utegne postati velika. Kakor slišimo, bo namestništvo poslalo državne inženere, da vkrenejo vse potrebno za regulacijo lokavskega potoka.

Sladkor se poceni najmanj za 20 h pri kg, ko se izvede znana bruseljska pogodba.

Zopet samomor dveh prijateljev v Trstu. V Trstu se strahovito množe samomori. Predvčeranjim si je zopet eden takih nesrečnežev vzel življenje, in sicer 19letni bravec Ivan Bonifacio. Dogovorila sta se baje s prijateljem, nekim 17letnim Frandolinom, da se istega večera usmrta oba. Bonifacio je res izvršil svoj sklep in se zastupil. Umrl je v par trenutkih. Bonifacijev prijatelj Frandolina niso mogli še dosejati najti. Ne ve se, je-li tudi on izvršil samomor — zastupil se je bil že enkrat prej, namreč 28. m. mes., a so ga rešili — ali je pa izgubil kam.

Avstrijska umetno-obrtna razstava se vrši letos v Londonu. Protektorat je prevzel nadvojvoda Oton. Predsednik razstavne komisije pa je trgovinski minister baron Call. Podjetje se izvrši z državno podporo. Razstave se udeleži tudi železniško ministerstvo.

Iz Aleksandrije se nam poroča: Karavana romarjev z Ogrske je dospela v sredo zjutraj 25. februarja v Aleksandrijo. Vseh božjepotnikov je 93 in večina so ogrski Slovani. Vodnik je mil. g. prošt Josip Marija Skarda iz Sasina. 16. februarja jih je sveti oče Leon XIII. preljubeznivo sprejel in nagovoril. Od Neapelja nadalje so imeli silno hudo vožnjo radi viharnega morja. Tri dni so morali čakati v zalivu marathonskem boljsega vremena. Vsi so vendar srečno v Aleksandrijo prišli ter so v sprevedu idoč hvaležni zapeli pred cerkvijo in v njej zahvalno pesem. Mej sveto mašo, katero je opravil mil. gospod prošt, so romarji peli, po sveti maši pa so prejeli blagoslov z Najsvetejšim. Popoldne so si nekateri ogledali mesto, Pompejev steber ter nove katakombe. V četrtek ob 9. uri so odpluli s parobrodom »Singapore« proti Jeruzalemu; le škoda, da jih bo na potu čepet mudila štiridnevna kvarantena v B. g. uhu.

